

Motion till riksdagen 2007/08:Ju400

av **Lars U Granberg (s)**

Insatser mot barnsexturism

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om anmälningssmöjligheter om att s.k. hotlines inrättas vid samtliga svenska ambassader i världen i samarbete med svensk polis samt att dessa marknadsförs.¹
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att sexualbrott mot barn som begås utomlands får ökad prioritet inom rättsväsendet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kunskap om barnsexhandel och barnsexturism inkluderas som en obligatorisk del av polissambandsmännens utbildning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att barnsexhandelsrelaterade brott skrivs in som prioriterade brott i polissambandsmännens uppdragsbeskrivning.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att statistik över sexualbrott begångna mot barn utomlands upprättas hos t.ex. Brottsförebyggande rådet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en utredning bör tillsättas för att undersöka den legala problematik och konflikt som uppstår när svenska förövare släpps fria mot borgen och ett nytt svenskt pass därefter utfärdas.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att fredsbevarande styrkor erhåller kunskap om barnsexhandel som en obligatorisk del av förberedande utbildningsinsatser inför utlandsstationering.²
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kunskap om barnsexhandel och barnsexturism inkluderas som en obligatorisk del i samtliga turismutbildningar i Sverige på gymnasienivå, eftergymnasial nivå och högskolenivå.³

Fel! Okänt namn på

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att etiskt ansvarstagande reseföretag främjas och gynnas på olika sätt.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige blir medlem i Världsturismorganisationen (UNWTO) och även i arbetsgruppen Task Force to Protect Children from Sexual Exploitation in Tourism.¹
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att information införskaffas om svenska barnsexturister och potentiella förövare i förebyggande syfte.

¹ Yrkandena 1 och 10 hänvisade till UU.

Fel! Okänt namn på

² Yrkande 7 hänvisat till FöU.

³ Yrkande 8 hänvisat till UbU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Uppskattningsvis tre miljoner barn utnyttjas och kränks varje år inom barnsexturismen i världen. Det är efterfrågan som styr barnsexturismen. Ofta handlar det om resenärer som reser till ett ekonomiskt fattigare land i Latinamerika, Asien, Afrika eller Östeuropa. Barnsexturister utnyttjar cyniskt sitt relativa maktövertag mot barnen i dessa länder. Förövarna återfinns i alla åldrar och alla samhällsklasser. Bland barnsexturisterna finns även svenskar. I april 2007 genomfördes för första gången en undersökning över omfattningen av svenskars inblandning i barnsexturism. Undersökningen genomfördes av Temo på uppdrag av ECPAT Sverige, End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes, frågan som ställdes till svenska resenärer var hur många som sett tecken på att svenskar är inblandade i barnsexturism. Resultatet visade att var 10:e svensk resenär hade kommit i kontakt med barnsexturism. Var 10:e av dem, dvs. 1 procent totalt av samtliga deltagande i undersökningen, uppgav att de sett svenskar som var inblandade. Inga insatser från svenskt statligt håll har gjorts för att få fram mer information om denna grupp av förövare eller hur stor del av den internationella efterfrågan som svenskar faktiskt utgör. Information om detta är en förutsättning för att på bästa sätt kunna förebygga dessa brott.

Brott begångna utomlands

Det finns starka kopplingar mellan barnsexturism och människohandel med barn för sexuella ändamål. Minderåriga förs inom eller mellan länder till destinationer med flertalet utländska besökare/invånare. Priset som köparen är villig att betala för ett barn är ofta högt, vilket i sig leder till människohandel. Syftet med att föra bort barnen kan även vara för att dokumentera övergreppen och sedan sälja övergreppsmaterialet på Internet. På så vis finns även en klar koppling till barnpornografi. För att tillgodose barnens rättigheter på ett betydligt bättre sätt än vad som görs idag är det viktigt att man ser helheten och arbetar mot barnsexhandelns alla delar och att dessa brott som begås utomlands får en prioritet inom rättsväsendet.

Enligt Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn (Stockholm, 1996) definieras barnsexturism som kommersiella sexuella övergrepp på barn i samband med resande eller vistelse utomlands. För att kunna bekämpa detta brott och lagföra vid lagöverträdelser är Sverige till stor del beroende av information från andra länder om förekomsten av barnsexturism. Betydande är också tips från allmänheten som reser till olika delar av världen. I Bangkok har den svenska polisen genom sin sambandsman på plats inrättat en anmälningsshotline för regionen tillsammans med den svenska ambassaden. Hotlines bör upprättas vid samtliga ambassader och konsulat i hela världen. Förslagsvis kan sistnämnda åtgärd göras som en gemensam åtgärd mellan de europeiska länderna på liknande vis som europeiska länder hanterar t.ex. visumansökningar.

Fri mot borgen, nytt pass

Barnsexturism är fortfarande en icke-fråga i Sverige, såväl inom politiken som inom rättsväsendet. Till exempel är det så att statistik saknas om antalet dömda på området i Sverige, Åklagarmyndigheten saknar även upparbetade kontakter och rutiner för denna typ av brott. Det är viktigt att statistik upprättas för sexualbrott begångna mot barn utomlands, genom t.ex. en egen brottskod hos Brottsförebyggande rådet.

Ytterligare ett stort problem på området är att de svenska beskickningarna utomlands utfärdar pass till åtalade svenskar som släppts mot borgen. Det i sin tur leder till att den misstänkte förövaren undkommer åtal och påföljd i landet där brottet begåtts, samt även i Sverige, eftersom resurser inte tillsätts för att driva en förundersökning och denna typ av ärenden inte prioriteras idag. I dagsläget löper svenska barnsexturister således en minimal risk att lagföras. Här finns en uppenbar konflikt som bör utredas.

Utbildningsinsatser

Statliga bolag, myndigheter och anställda kan göra en stor skillnad för att få turismindustrin att prioritera etiska aspekter och åtgärda de negativa konsekvenser som reseindustrin har på destinationsorterna. Det bör utredas vilka åtgärder som är lämpliga att stödja, och uppmuntra de reseföretag som prioriterar ett aktivt arbete mot barnsexturism.

Turismindustrin och dess anställda är totalt sett inte tillräckligt engagerade i frågan om turismens negativa effekter i de samhällen de är verksamma. På turismutbildningarna diskuteras inte barnsexturism eller varför det angår resebranschen, trots att studenterna är framtidens resebranschans ställda och chefer. För att visa att frågan är prioriterad och för att studenterna ska få en helhetssyn på turismsektorn, är det av yttersta vikt att barnsexhandel och barnsexturism ingår som en obligatorisk del av turismutbildningarna på gymnasienivå, eftergymnasial nivå och högskolenivå. Förutom att det införs på dessa utbildningar så är det även av största vikt att det återinförs på de utbildningar som Försvarmakten anordnar för de fredsbevarande styrkorna. De har tidigare fått utbildning i frågor relaterade till barnsexhandel, men den är sedan 2005 borttagen.

Polissambandsmännen

Utbildningsinsatser om barnsexhandel och barnsexturism bör även bli en permanent, återkommande fråga på polissambandsmännens utbildningar precis som har skett under 2007 tillsammans med ECPAT. Det bör även framgå i polissambandsmännens uppdragsbeskrivningar att barnsexhandelsrelaterade brott ska prioriteras.

Fel! Okänt namn

Medlemskap

UNWTO, United Nations World Tourism Organization, är den mest aktiva aktören i att stävja den internationella barnsexturismen på ett internationellt plan. Sedan 1996 har UNWTO haft en arbetsgrupp, *Task Force to Protect Children from Sexual Exploitation in Tourism*, som utgörs av representanter från regeringar, mellanstatliga organ som OSSE, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa, reseföretag, turismassociationer och andra internationella organisationer. Arbetsgruppen har omfattande erfarenhet av framgångsrikt förebyggande arbete på området och gruppen samlar idag den internationella sjuksjukskompetensen vid sina möten. Sverige har aldrig deltagit i arbetsgruppen på grund av att avgiften till Världsturismorganisationen anses vara för hög. Det är hög tid att tänka om här.

Det är dags att Sveriges regering tar sitt ansvar och uppfyller sina åtaganden enligt handlingsplanen från den första Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn. För att ha en politik med ett tydligt barnperspektiv är det också nu dags att Sveriges regering tar ansvar för att alla barn skyddas mot sexuella övergrepp och sexuell exploatering, såsom man är ålagd enligt sina åtaganden i barnkonventionen.

Stockholm den 4 oktober 2007

Lars U Granberg (s)